

4. Ἐπιγραφαὶ

1. Χαλκοῦν ἔλασμα εἰς πολλὰ τεμάχια καὶ λίαν ἐφθαρμένον. "Υψ. 0,14 πλάτ. 0,24. (Πίν. 26 α)¹⁾. Διὰ στιγμῶν ἔχει τὴν ἔξης ἐπιγραφήν:

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΗΣ ΑΝΚΩΝΗΣ ΦΙΛΟΦΟΡΓΟΥ

Θεός. Λαγέται Λαγέτα Θεσσαλῶι Φε-
ραίωι Μολοσσοῖ ἔδωκαν εὐεργέται εόν-
τι καὶ αὐτῷ καὶ ἔκγόνοις προξενίαν, πολι-
τείαν, ἔντασιν, ἀτέλειαν καὶ ἐντέλει-
5 αγ καὶ ἀσυλίαν καὶ ἀσφάλειαν καὶ αὐ-
τοῖς καὶ χρήμασιν] πολέμου καὶ εἰράνα-
ζ προστατέοντ[ο]ς Λυσανία "Ομφαλος, γρα-
μματιστᾶ [Δο]κίμου "Ομφαλος, ἰερομνα-
μονευ[ό]ντων.....ρι. ["Ομφαλος, Φιλίππου
10 Γενοα[ίο]ν..... 'Ονοπέρνου, Σί-
μου Λ..... [Ατιν]ντᾶνος, 'Ανα-
ξάν[δρου]..... Λυκκαόρτα ι
Ταλε[ᾶνος]..... Μ)ενεδάμου
Γοιαλ..... τον 'Αλεξά-
15 ίδρου.

Στίχ. 9. Μετὰ τὸ ἰερομναμονεύοντων ἥκολούθει ὄνομα, τοῦ δποίου σώζονται μόνον τὰ οὐχὶ ἀσφαλῆ γράμματα ρι, ζως ρτ ἐξ ὄνόματος Λυ-
κόρτα, δπερ ἀπαντᾶ καὶ κατωτέρω στίχ. 12 ὡς Λυκκαόρτα.

Στίχ. 10. Μετὰ τὸ Γενοαίου ἥκολούθει ὄνομα κύριον, εἰς ὃ ἀνήκει τὸ τῆς φυλῆς 'Ονοπέρνου.

Στίχ. 12. Τοῦ ὄνόματος Λυκαόρτα τὸ τ δηλοῦται διὰ καθέτου κεραίας, ἡ ἄνω δμως δριζοντία δὲν ὑπάρχει, ἀλλ' ἐκ τοῦ μέσου τῆς κα-
θέτου ταύτης κεραίας ἔξεχει μία ἡ δύο στιγμαί, αἱ δποῖαι ζως δηλοῦν
ὅτι τὸ τ εἶναι πλαγίως ἀποδιδόμενον μ. 'Αλλὰ εἰς τὸ τέλος τῆς λέξεως
ἔμφανίζεται καὶ τὸ γράμμα Ι, τοῦ δποίου δὲν δύναμαι νὰ ἔξηγήσω τὴν
σημασίαν, διότι ἡ τοῦ ἐπομένου στίχου λέξις ἀναγινώσκεται πιθανῶς
Ταλε[ᾶνος].

Στίχ. 14. Τὰ πρῶτα γράμματα οὐχὶ βέβαια. "Ισως ὑπόκειται τὸ ἐθνι-
κὸν Πείαλ[ος]; Προβλ. SGDI, II, 1932.

1) Ἐν τῇ φωτογραφίᾳ δὲν ἀπεικονίσθησαν ὅλα τὰ σωζόμενα τεμάχια τῆς ἐπιγρα-
φῆς, ἀλλὰ μόνον τὰ σχετικῶς μεγαλύτερα.

Πρόκειται περὶ ψηφίσματος τῶν Μολοσσῶν ὑπὲρ τοῦ ἐκ Φερῶν τῆς Θεσσαλίας Λαγέτου, ὅστις εὐεργετήσας αὐτοὺς ἔτυχε διαφόρων τιμητικῶν προνομίων. Μεταξὺ ἀλλων ἐπιτρέπουν εἰς αὐτὸν νὰ ἀποκτᾷ κτήματα ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Μολοσσῶν (ἔγκτασιν ἐνν. γᾶς) καὶ νὰ ἔχῃ δικαίωμα νὰ ἐκλέγηται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς χώρας (ἐντέλειαν).

Στίχ. 23. *Ἐνεργέτας ἐόντι προβλ.* Carapanos XXVII, 3 βλ. σελ. 50—51. Προβλ. καὶ Carapanos σ. 114=SGDI, II, 1339 στίχ. 11—12. ‘Υπάρχειν δὲ αὐτῷ καὶ ἀτέλειαν καὶ ἐντέλειαν καὶ ἀσφάλειαν καὶ πολέμου καὶ εἰράνας... καὶ γᾶς καὶ οἰκίας ἔγκτασιν κτλ.

Τὰ προγόμια ταῦτα παρέχονται οὐχὶ μόνον εἰς αὐτόν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους (ἐκγόνοις) αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πράγματα τὰ ἀνήκοντα εἰς αὐτοὺς (χορήμασιν).

Τὸ ψῆφισμα τοῦτο ἐγένετο ὑπὸ τῶν Μολοσσῶν, τῶν ὅποίων τότε ἐπροστάτει ὁ Λυσανίας. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐν τῇ ἐπιγραφῇ δὲν ἀναφέρεται βασιλεὺς, ἀλλὰ μόνον προστάτης καὶ γραμματεὺς καὶ Ἱερομνήμονες. Γνωστοῦ δὲν ὅτι οἱ Μολοσσοὶ πάντοτε ἐβασιλεύοντο δὲν εἶναι τυχαία ἡ παράλειψις τοῦ βασιλέως. 'Αλλ' οὐδὲ κοινὸν τῶν Μολοσσῶν ἀναφέρεται. Εἶναι φανερὸν ὅτι μόνη δυνατὴ ἐξήγησις τοῦ πράγματος εἶναι νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ἔχαραχθη καθ' οὓς χρόνους οἱ Μολοσσοὶ δὲν εἶχον βασιλέα καὶ εὑρίσκοντο ὑπὸ δημοκρατικὸν καθεστώς. Τὸ αὐτὸ ἀλλως συμβαίνει καὶ εἰς ἄλλας δύο ἐπιγραφάς, ὅπου μόνον προστάτης, οὐχὶ δὲ βασιλεὺς ἀναφέρεται. Πολὺ δὲ δρθῶς, νομίζω, ὁ G. N. Cross ἔδωκε τὴν ἀνωτέρῳ ἐξήγησιν Προβλ. Cross, Epirus, a study in Greek constitutional development, 1932 σελ. 112 ἔξ. Οἱ Μολοσσοὶ δὲ δἰς ἔμειναν ἀνεν βασιλέως, τὸ μὲν μεταξὺ 317 καὶ 312, τὸ δὲ εὐθὺς μετὰ τὸ 264 (Προβλ. Cross ἐνθ' ἀν.). 'Αν λάβωμεν ὑπὸ δψιν τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων τῆς παρούσης ἐπιγραφῆς. πρέπει νὰ θέσωμεν αὐτὴν μᾶλλον πρὸς τὸ τέλος τοῦ δ'. αἰῶνος.

'Αναφέρονται δῆμος ἔδω γραμματιστὰς καὶ Ἱερομνήμονες. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἀπαντᾷ συνήθως ἐν ταῖς Δωδωναίαις ἐπιγραφαῖς (Προβλ. Carapanos XXVII, 3 = SGDI, II, 1335 καὶ αὐτ. 1334). 'Ιερομνήμονες δῆμος τώρα τὸ πρῶτον ἐμφανίζονται ἐν τῇ ἡπειρωτικῇ πολιτείᾳ, γνωστότατοι καὶ ἐκ τῆς Αἰτωλίας καὶ μάλιστα ἐκ τῶν Δελφῶν. 'Ἐκ τῶν δελφικῶν ἐπιγραφῶν συνάγομεν ὅτι ἡ συναρχία αὗτη τῶν Ἱερομνημόνων ἀπετελεῖτο ἐκ δώδεκα ἢ ἑνδεκα μελῶν. Εἶναι πολὺ πιθανὸν ὅτι καὶ ἐν Ἡπείρῳ οἱ Ἱερομνήμονες δὲν θὰ ἦσαν δλιγώτεροι. 'Ἐν τῇ παρούσῃ ἐπιγραφῇ ἔχομεν τὰ δνόματα ἢ τὰ ἔθνικὰ ἐννέα τοῦλάχιστον: 1) (δεῖνος) Ὄμφαλος, 2) Φιλίππου Γενοαίου, 3) (δεῖνος) Ὄνοπέρονος, 4) Σίμου (Λα-

ρισαίου ;), 5) (δεῖνος) Ἀτιντᾶνος, 6) Ἀλεξάνδρου (ἐθνικόν), 7) Λυκκαόρτα Ταλεᾶνος, 8) Μενεδάμου (Πείαλος), 9) Ἀλεξάνδρου. Εἰς τὸν 13 ὅμως στίχον θὰ ὑπῆρχε καὶ ἐν ἀκόμη ὄνομα μὲ τὸ ἐθνικόν του, ώς ἐπίσης καὶ εἰς τὸν 14 στίχον, ώστε ἐν δλφ θὰ ἦσαν ἔνδεκα.

Πάντα τὰ ὄνόματα παρακολουθοῦνται μόνον ὑπὸ τοῦ ἐθνικοῦ ἢ τοῦ τῆς φυλῆς, οὐχὶ δὲ ὑπὸ τοῦ πατρός, ὅπως παρετήρησεν ἡδη ὁ Nilsson, Studien zur Geschichte des alten Epeiros σ. 66—67, προσθέτων ὅτι οὐδὲν βέβαιον παράδειγμα ἀπαντᾷ ἀρχοντος ἔχοντος καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός. Εἰς τὴν κατωτέρῳ δημοσιευμένην ἐπιγραφὴν 3, ώς καὶ εἰς τὴν ἐκ Ραδοτοβίου 1 στίχ. 5, ἔχομεν τώρα καὶ τούτου ἀσφαλὲς παράδειγμα.

Τὸ *Λαγέτας* κοινὸν θεσσαλικὸν ὄνομα. Προβλ. καὶ ἐξ Ἐλέας: Διονύσιος Ληγέτας Ἐλεάτας SGDI, II, 2581, 229-30.

Τὸ ὄνομα *Λυσανίας* συχνότατα ἀπαντᾷ ἐν ταῖς ἡπειρωτικαῖς ἐπιγραφαῖς Προβλ. SGDI, II, 1360, 1350, 1339. Τὸ αὐτὸν ἰσχύει καὶ περὶ τοῦ ὄνόματος Δόκιμος αὐτ. 1351.

Λυκκαόρτας εἶναι τὸ αὐτὸν καὶ *Λυκόρτας*.

Μενέδαμος Προβλ. γραμματιστὰς Μολοσσῶν Μενέδαμος SGDI, II, 1334, 1335.

‘Ως πρὸς τὰ ἐθνικά, ἡ γενικὴ Ὁμφαλος ἐκ τοῦ πληθυντικοῦ Ὁμφαλες Προβλ. Bechtel, Die Griechischen Dialekte II σ. 83—84, ώς καὶ Πείαλος ἐξ ὄνομ. πληθ. Πείαλες.

Γενοαίον εἶναι πιθανώτατον τὸ αὐτὸν καὶ *Γενναῖος* (Προβλ. SGDI, II 1367) ἐκ τοῦ Γεννοῦ, ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Μολοσσοῦ, μυθικοῦ ἐπωνύμου τμήματος τῆς φυλῆς τῶν Μολοσσῶν (Προβλ. Στεφ. Βυζ. Γενοαῖοι, ἐθνος Μολοσσίας, ἀπὸ Γενόου ἀρχοντος αὐτῶν, Ριανὸς δ'. Θεσσαλικῶν. Προβλ. Klotzsch Epirotische Geschichte, σ. 220).

Τὸ Ὄνόπερος εἶναι τοπικὸν ἐθνικὸν τῶν Θεσπρωτῶν Προβλ. SGDI II, 1351. Αὐτόθι ἀναφέρεται καὶ τὸ τοπικὸν ἐθνικὸν *Λαρισαῖος*, τὸ δποῖον ἴσως νὰ ὑπόκειται ώς ἐθνικὸν τοῦ ἐνταῦθα Σίμου Λ. (στίχ. 11).

Εἰς τὸν στίχ. 13 ἔχομεν πιθανώτατα τὸ ἐθνικὸν *Ταλεᾶνος*. Προβλ. SGDI, II, 1349: *Νείκανδρος Ἀνεροίτα Ταλαιὰν ἄτεκνος...* καὶ ἄλλοι κατωτέρῳ μάρτυρες *Ταλαιᾶνες*.

2. Χαλκοῦν δρθιογόνιον ἔλασμα ἔχον κατὰ τὰς τέσσαρας γωνίας ὅπὴν πρὸς καθήλωσιν. “Υψ. 0,08 μῆκ. 0,195 (Πίν. 26 β). Εὑρέθη διπλωμένον περὶ τὸ μέσον καὶ τινα τῶν γραμμάτων ἐπαθον ἐκ τούτου. Διὰ στιγμῶν φέρει τὴν ἔξῆς ἐπιγραφὴν:

Θεοὶ τύχαν ἀγαθάν. Βοϊσκος Λευκίαν ἀφῆκε ἐλεύθερον αὐ-

τὸν καὶ γενεὰν καὶ γένο-
ς ἐκ γενεᾶς· μάρτυρες·
5 Στράτων Ὁρραίτας,
Ἐρχέλαος Δωδωναῖος,
Γύρας Ἀργεῖος

“Υψ. γραμμ. 0,01 περίπον. Τὸ Ο, τὸ Θ καὶ τὸ Ω εἶναι μικρότερα· τῶν ἄλλων, τὸ δὲ Φ μεγαλύτερον.

Ἀπελευθερωτικαὶ ἐπιγραφαὶ καὶ ἄλλαι εὑρέθησαν ἐν Δωδώνῃ. Προβλ. SGDI. II, 1346—1361.

Στ. 5. Ὁρραίτας εἶναι πιθανώτατα τὸ αὐτὸν καὶ Ὁριάτας SGDI II 1366, ὁ κάτοικος τῆς ὑπὸ τοῦ Λιβίου 45, 26 ἀναφερομένης πόλεως Ηορ-
ρευτ, ὅπερ ἐλληνιστὶ γραφόμενον θ' ἀπεδίδετο Ὁρραιον. Τὸ ἐδῶ ἐθνικὸν Ὁρραίτας ἀφορᾷ πολὺ μᾶλλον πρὸς τὸ Ὁρραιον ἢ τὸ Ὁριάτας. Εἶναι δυνατὸν ὅμως τὸ παρὰ Carapanos XXXII, 7, Ὁριάτ[ας] νὰ ἀναγνωσθῇ καὶ Ὁρραίτ[ας], διότι ἡ μετὰ τὸ πρῶτον ρ κεραία δύναται νὰ ἀνήκῃ εἰς ἔτερον ρ, τὸ δὲ μετὰ τὸ α γράμμα νὰ ἀναγνωσθῇ· καὶ τὸ τελευταῖον σω-
ζόμενον ὡς τ, ὅπερ μάλιστα θεωρῶ πιθανότερον, ἀφοῦ τώρα ἔχομεν τὸν τύπον Ὁρραίτας μεμαρτυρημένον.

Κατὰ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων ἡ ἐπιγραφὴ ἀνήκει εἰς τὸν δ'. αἰῶνα.

3. Ὁρθογώνιον χαλκοῦν ἔλασμα, ὀλίγον βεβλαμμένον κατὰ τὴν δε-
ξιὰν καὶ ἀριστερὰν πλευράν, ὡς καὶ κατὰ τὸ μέσον καθέτως, ὅπου ἦτο δι-
πλωμένον. Εὑρέθη ἐν τῷ ἀποθέτῃ. (Πίν. 27 a). “Υψ. 0,085 μῆκ, 0,185). Φέρει δέκα στίχων ἐπιγραφήν, τῆς δποίας τὰ γράμματα διὰ στιγμῶν δη-
λούμενα εὑρίσκονται μεταξὺ ἔλαφρῶς χαραγμένων γραμμῶν. “Υψ. γραμμ.
0,005-0,006.

Ἄγωνοθετοῦντος Κορίθου τοῦ Μενελά-
ον Κεστριγοῦ ἔτους δ' μηνὸς Ἀπελλαίου τοις
ναοῖς ἀφίεντι ἔλεύθερον Σωτίωνα παρὰ Δί-
α Νάον καὶ Διώναν Δεξίλαος Εὐρυνόου,
5 Φερένικος Δεξιλάου, Φιλοξένα Τιμαγόρα,
Φιλοξένα Ὁρέστου <ου> ἀνέφαπτον ἀπὸ
πάντων· μάρτυρες· Σιμίας Λυκώτα, Φιλό-
νικος Εὐρύμμα, Ἀντίνους Δοκίμου Ὁρε-
στοὶ Μολοσοί· Φύλιππος δ' Ιέρου, Σιμίας Πολυ-
10 λυκλέους Δωδωναῖοι.

“Ως καὶ ἐν τῇ εἰκόνι φαίνεται, τὰ γράμματα δὲν ἔχουν μεγάλην κα-
νονικότητα οὐδὲ μετ' ἐπιμελείας ἔχουν ἐπικρουσθῆ ἐπὶ τοῦ ἔλασματος: τὰ

τρία πρῶτα δὲν εὑρίσκονται ἐπ' εὐθείας, τὰ πλεῖστα δὲ διαφέρουν κατὰ τὸ μέγεθος.

Εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ 3 στίχου ὑπάρχουν καὶ ἄλλα τινὰ γράμματα ὅστε-
ρον πιθανῶς προστεθέντα μὴ ἀποτελοῦντα λέξιν μὲν νόημα. Ταῦτα εἶναι
TIAOIAC, ὃχι βεβαίως μετὰ πάσης ἀσφαλείας. Τὰ κάτω αὐτῶν τὰ ἀπο-
τελοῦντα τὸν ἀρχικὸν τρίτον στίχον εἶναι NAOIC. Τὸ γράμμα I ἔχει κατὰ
τὴν κορυφήν του καλυφθῆ ὑπὸ τοῦ Ο τοῦ παρεμβεβλημένου στίχου. Ἀλλὰ
καὶ ἡ ἀρχικὴ γραφὴ τοὺς ραοὺς δύσκολον εἶναι νὰ ἐρμηνευθῇ. Μετὰ τὴν
δήλωσιν τοῦ μηνὸς Θάλανέμενέ τις τὴν ἡμέραν αὐτοῦ, ἡ ὁποία ὅμως δὲν
ἀναφέρεται. *"Ισως δύναται νὰ ἀναγνωσθῇ τοῖς Νάοις δηλ. κατὰ τὰ Νᾶα*
κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Νάων, τῶν πρὸς τιμὴν τοῦ Διὸς Ναῖου τελονμέ-
νων ἀγώνων (Πρбл. Carap. σ. 157). Πάντως τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην προ-
τείνω μετὰ πολλῶν ἐνδοιασμῶν μὴ γνωρίζων ἄλλο ὅμοιον παράδειγμα
καὶ τῆς λεξεως νάοις ἀνευ ὑπογεγραμμένης (=Νάοις) παρεχούσης ἐπίσης
δυσχερείας.

Στίχ. 6. Μετὰ τὸ *"Ορέστου ἀκολουθεῖ καὶ ἔτερον οὐ ἐκ παραδρομῆς*
τοῦ γράψαντος.

Ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ Σωτίωνος ἐγένετο ἐπὶ ἀγωνοθέτου Κορίθου,
νιοῦ τοῦ Μενελάου ἐκ Κεστρίνης.

Οπως ἀνωτέρω ἐλέχθη, ἐδῶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀγωνοθέτου ἀκολουθεῖ-
ται καὶ ὑπὸ τοῦ πατρός, τὸ ὅποιον δὲν εἶναι σύνηθες.

Κεστρινὸς εἶναι ὁ κάτοικος τῆς Κεστρινῆς, χώρας πρῶτον τῆς Χαο-
νίας, εἶτα τῆς Θεσπρωτίας παρὰ τὸν ποταμὸν Θύαμιν, τὸν χωρίζοντα ἐκεί-
νην ἀπὸ τῆς Θεσπρωτίας (Πρбл. Treidler, Epirus im Altertum, 1917
σ. 104).

Πρώτην φοράν, δσον γνωρίζω, ἀπαντῷ ἐν ἡπειρωτικῇ ἐπιγραφῇ τοι-
αύτῃ χρονολογίᾳ, ἔτους δ'. καὶ δὲν δυνάμεθα ἀσφαλῶς νὰ γνωρίζωμεν ἀπὸ
ποῖον ἴστορικὸν γεγονὸς ἀρχίζει αὐτῇ. *"Αν λάβωμεν ὅμως ὑπὸ δψιν ὅτι αἱ*
χρονολογίαι ὅρμῶνται συνήθως ἀπὸ σπουδαῖόν τι ἴστορικὸν γεγονός, ὡς
π.χ. ἡ μακεδονικὴ ἀπὸ τῆς ὑποδουλώσεως τῆς Μακεδονίας ὑπὸ τοὺς Ρω-
μαίους καὶ τῆς ἀναγνωρίσεως αὐτῆς ὡς ἡρωαῖκῆς ἐπαρχίας τῷ 148 π. χ.
(Πρбл. Tod, The Macedonian Era ἐν BSA XXIII (1918-19) σ. 206
ἕξ. καὶ αὐτ. XXIV σ. 54 ἕξ.) δὲν εἶναι ἀπίθανον νὰ δεχθῶμεν ὅτι καὶ ἐν
Ἡπείρῳ σπουδαιότερον γεγονὸς ἀπὸ τὴν καταστροφὴν τοῦ Αἰμιλίου Παύ-
λου δὲν θὰ ἥδυνάμεθα νὰ εὑρώμεν ἐν τῇ ἡπειρωτικῇ ἴστορίᾳ.

Μηνὸς Ἀπελλαίου. Τὸ ὄνομα τοῦτο εἶναι κοινὸν εἰς πολλὰς δωρικὰς
πόλεις. Εἰς τοὺς Μακεδόνας ἦτο ὁ δεύτερος μὴν καὶ ἀντεστοίχει πρὸς τὸν
Νοέμβριον. Εἶναι δὲ ὁ δεύτερος μὴν γνωστὸς ἐν ችηπείρῳ μετὰ τὸν Γα-

μῆλιον τῆς ἐπιγραφῆς SGDI, II, 1339, . ἡ δ τρίτος ἀν συμπληρώσωμεν τὸ τῆς ἐπιγραφῆς SGDI, II, 1338 . . οπο . . εἰς Ἀλιοτροπίον.

Στίχ. 8. *Εὐρύμμας* ἐκ τοῦ Εὐρύμαχος ἢ Εὐρυμένης ἢ Εὐρυμήδης. Προβλ. Ἐχέμμας ἐκ Θεσσαλίας *Εὐρύμμας* ἀπαντᾶ ἐπὶ κορινθιακοῦ ἀγγείου SGDI, III, 3129 παρὰ τὸ εὔρυμα, ὅπερ εἶναι παραλλαγὴ τοῦ ἔρυμα.

Ἐκ τῶν μαρτύρων τρεῖς εἴναι Μολοσσοὶ Ὁρεστοί, δηλ. ἐκ τῆς χειρὸς τῶν Ὁρεστῶν, οἵτινες ἐθεωροῦντο ἄλλοτε μὲν Μακεδόνες, ἄλλοτε δὲ Ἡπειρῶται. Προβλ. Παπασταύρου, Πολιτικὴ Μακεδόνων βασιλέων σελ. 12—14, ὅπου ἡ σχετικὴ βιβλιογραφία. Ἀνήκαν δμως κυρίως εἰς τοὺς Μακεδόνας καὶ εἶχον πρωτεύουσαν τὸ Ὁρεστικὸν Ἀργος. Οὗτοι παρὰ τοῖς Μακεδόσιν ἐλέγοντο πάντοτε Ὁρέσται, παρὰ δὲ τοῖς Ἡπειρώταις ἐδῶ Ὁρεστοί, ὡς συνήθως ἔλεγαν τοιαῦτα ἔθνικὰ ὄνόματα ὡς Ὑγχεστός, Δοεστός, Πευκεστός καὶ κατωτέρῳ Κυστός.

Σημειωτέον ὅτι τὰ μὲ θεματικὸν σύμφωνον στ- ὄνόματα θεωροῦνται ὡς Ἰλλυρικῆς προελεύσεως (Προβλ. Krahe Balkanillyrische geographische Namen σελ. 70).

Στίχ. 9. δ Ἰέρου ὁν. Ἰερος προβλ. Inscr. Att. Vol. 1, 319: Θάλλος Ἰέρου.

Ως πρὸς τὴν χρονολογίαν, ἀν δεχθῶμεν τὴν ἀνω ὑπόθεσιν τῆς Ἡπειρωτικῆς χρονολογίας, ἡ ἐπιγραφὴ ἐγράφη τὸ τέταρτον ἔτος ἥτοι τῷ 167. Πρὸς τοὺς χρόνους τούτους συμφωνεῖ καὶ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων. Τὸ α ἔχει τὴν μεσαίαν κεραίαν δλίγον καμπύλην, τὸ ο εἶναι πολὺ μικρόν, τὸ ω, τὸ ε καὶ τὸ σ δεικνύουν τὴν ἴδιαζουσαν καμπυλόγραμμον μορφήν Ἐπειτα τὸ ξ ἔχει στιγμὴν ἀντὶ τῆς μεσαίας κεραίας, τὸ δὲ π ἀμφοτέρας τὰς καθέτους κεραίας ζσας, ἐνίστε τὴν δριζοντίαν ἔξεχουσαν ἀριστερά. Ταῦτα καταβιβάζουν τὴν ἐπιγραφὴν εἰς τὰ τέλη τοῦ γ'. ἡ τὰς ἀρχὰς τοῦ β'. αἰῶνος Τὰ γράμματα δμοιάζουν ὑπερβολικά, πρὸς τὰ τῆς ἐπιγραφῆς (ὅπως αὐτὸς διεπίστωσα ἐπὶ τόπου ἐν Δωδώνῃ, ὅπου εὑρίσκεται ὁ λίθος) Carap. I, σελ. 114=SGDI, II, 1339 τῆς ἀναφερούσης τὸν Ἀντίνοον Κλαθιατόν, τὸν γνωστὸν στρατηγόν, τὸν ἔχθρὸν τῶν Ρωμαίων ἀμέσως πρὸ τῆς καταστροφῆς τοῦ Αἰμιλίου Παύλου. Εἰς τὸν αὐτὸν Ἀντίνοον Κλαθιατὸν ἀναφέρεται καὶ ἡ Carap. XXIX, 2=SGDI, II, 1338, τῆς ὅποιας δμως τὰ γράμματα εἶναι ἐντελῶς διάφορα τῆς προηγουμένης δμοιάζοντα κατὰ τὸ σχῆμα πρὸς τὰ τοῦ δ'—γ' αἰῶνος. Ἀν εἶναι δύσκολον νὰ ἀμφισβητήσωμεν τὴν ταῦτοιητα τοῦ Ἀντινόου Κλαθιατοῦ τῆς πρώτης πρὸς τὸν τῆς δευτέρας ἐπιγραφῆς, πάντως πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι συγχρόνως θὰ ἦσαν ἐν χρήσει καὶ αἱ δύο αὗται γραφαί, ἐκ τῶν ὅποιων ἡ μία δμοιάζει μᾶλλον πρὸς τὴν δημοτικὴν λεγομένην γραφήν. Ἀλλὰ

πάλιν δὲν αἴρονται αἱ δυσχέρειαι καὶ μάλιστα διὰ τῆς καταβιβάσεως τῆς δευτέρας (1338) εἰς τὸν γ'—δ' αἰῶνα.

4. Τεμάχιον χαλκοῦ ἔλασματος πανταχόθεν ἀποκεκρουμένου. "Υψ. 0,04 πλάτ. 0,034. "Εφερε διὰ στιγμῶν ἐπιγραφήν, τῆς δύοιας σώζονται τὰ ἔξης:

.Ι. αλκ.
αοι ἀφῆκ[α]ν ἐλεύθερον
ων Θεόξ[ενος]
..νεα...

Σχήμ. γράμμ. Α φ Ω

Τμῆμα ἀπελευθερωτικῆς πιθανῶς ἐπιγραφῆς.

5. Τεμάχιον χαλκῆς πλακὸς μόνον ἀριστερὰ σώας. "Υψ. 0,053 πλάτ. 0,035. Σώζει ἐγχάρακτα τὰ ἔξης γράμματα:

/..
ισχι...
καν...
νικα..
χιμο..
δ'. αἰῶνος.

6. Ἐπὶ τεμαχίου μαρμάρου πανταχόθεν ἔλλιποῦς (ύψ. 0,15, πλάτ. 0,17 πάχ. 0,42) σώζονται τὰ ἔξης γράμματα:

ι. οσι.
σανευν
ἄπαντα αναι
γράψας καὶ τὰς ἀν
χοντες

"Ισως τμῆμα ψηφίσματος δ'. αἰῶνος.

7. Ἐπὶ τεμαχίου ἀσβεστολίθου πανταχόθεν ἔλλιποῦς (ύψ. 0,22 πλάτ. 0,20) σώζονται τὰ ἔξης :

ω
υνθ
.ωτιω
ετωιδ
5 οντες ο
ειρου μα
Ξενυος κ.
ος Φιλόξενος

νδρος Σωσιμ.

10 ας Σίμων Σίμα,
Ἄν]άξανδρος Ἄρι.

ετοοσ

σώματα π.

Τμῆμα Ἰσως ἀπελευθερωτικῆς ἐπιγραφῆς (προβλ. στίχ. 13: σώματα). Γ'.—δ'. αἰῶνος, διότι τὸ Α ἔχει τὴν δριζοντίαν κεραίαν τεθλασμένην, τὸ σ δμως τὰ σκέλη εἰσέτι ἀνοικτά.

8. Τμῆμα μαρμαρίνης σιήλης ἔχούσης ἀνω κορωνίδα μετὰ κυματίων. Ἄριστερὰ καὶ κάτω ἀποκεκρουμένη. ὍΨ. 0,18 πλάτ. 0,12 (Πίν. 27 γ).

ἀγ]ωνοθέταν

. . του τοῦ Λυσα-

νίου . . .]των δε μο

Ρωμαϊκῶν χρόνων.

Χρηστήριοι ἐπιγραφαί.

Κατὰ τὴν παροῦσαν ἀνασκαφὴν εὑρέθησαν πλεῖσται ἐπιγραφαί, ἀλλὰ εἰς τεμάχια. Παραθέτω τὰς καλύτερον δικωσδήποτε σωζομένας.

9. Μολύβδινον ἔλασμα ἡμικυκλικὸν τὴν δεξιὰν πλευράν. ὍΨ. 0,049 μήκ. 0,069. Ἐπιμελῶς περικεκομμένον καὶ μὲ σαφῶς χαραγμένα γράμματα (Πίν. 27 β δεξιά)).

Θεὸς τύχη: Εἰρω-
τᾶ: τὸν Δία τὸν
Νάϊον καὶ τὴν Διώ-
νην Αἰσχυλῖνος: εἰ
5 μὴ αὐτῷ ἄμενον
πλεῖν ἐς Ἀδρίαν
ἐς Τισατες

Ἐπὶ τῆς ὁπισθίας πλευρᾶς:

μὴ πε

Ἐνιαχοῦ δύο στιγμαὶ κατακορύφως κείμεναι χωρίζουν τὰς λέξεις.

Στ. 15: ἄμενον=ἄμε[ι]νον

Στ. 6: πλεῖν=πλεῖν, πλέειν

Ἀδρίας ὀνομάζετο κατ' ἀρχάς, μάλιστα μέχρι τοῦ ε'. αἰῶνος π. Χρ., χώρα περὶ τὴν σημερινὴν Βενετίαν. Μόνον δὲ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ δ'. αἰῶνος τὸ ὄνομα ἐπεξετάθη εἰς τὸ μέχρι τοῦ Ὅδροῦντος πέλαγος, ὅπερ ὀνομάζετο πρότερον Ἰόνιον. Προβλ. Treidler, Das Ionische Meer im

Alt. σ. 87-88 ἐν Klio, 22 (1928). Τούναντίον δ Patsch. R. E. I., 1, 417-418 φρονεῖ δι τὸν Ἀδρίας ἐννοεῖται κόλπος ή πόντος καὶ οὐχὶ χώρα.

Τισατῆς—Τισατεῖς, ἔθνικὸν ἐξ ὄνομ. Τισατεύς. Κατὰ Στέφ. Βυζ. «Τισία, ὡς Ἀσία, πόλις Ἰταλίας. Τὸ ἔθνικὸν Τισιάτης ὡς Ἀσιάτης». Ο διαφορετικὸς ἐν τῇ ἐπιγραφῇ σχηματισμὸς τοῦ ἔθνικοῦ δὲν εἶναι ἀσυνήθης παρὰ τοῖς Ἡπειρώταις. Προβλ. Γένναῖος καὶ Γενοαῖος ἀνωτέρῳ, Κέλαιθος καὶ Κελαιθεῖς (Στέφ. Βυζ.), Κάρωπος καὶ Καρίωπος (SGDI, II, 1339, 1350) κτλ. Τὰ ἐπὶ τῆς ὁπισθίας πλευρᾶς γράμματα δύνανται νὰ ἀναγνωσθοῦν: μὴ π[λ]ῆ[ν], ὡς ἀπάντησις τοῦ μαντείου.

Σπανιώταται εἶναι αἱ σωζόμεναι ἀπαντήσεις τοῦ μαντείου ἀσφαλῆς πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἡ SGDI, II, 1587, ἐπίσης εἰς τὴν ὁπίσω πλευρὰν τοῦ ἔλασματος χαραγμένη (Προβλ. Hoffmann SGDI, II, σ. 94). Ἐπίσης ὡς ἀπάντησις πρέπει νὰ θεωρηθῇ καὶ ἡ ἐπὶ τῆς ὁπισθίας ὅψεως τῆς ἐπιγραφῆς τῆς δημοσιευομένης κατωτέρῳ ἀρ. 35. "Ἄλλως ἔχουν παρατηρηθῆνε τὴν ὁπισθίαν ὅψιν συνήθως χαραγμένα καὶ μεμονωμένα γράμματα, τὰ δῶρα δηλοῦν ἡ τὸ ἀρχικὸν γράμμα τοῦ ἔρωτῶντος διὰ νὰ ἀναγνωρίζεται ἡ εἶναι ἀριθμητικὰ σημεῖα δεικνύοντα ἵσως τὴν σειρὰν τῶν ἔρωτῶν. Περὶ τοῦ τρόπου γενικῶς, κατὰ τὸν δῶρον ἐγίνετο ἡ μαντεία, μᾶς παρέχει σημαντικὰς πληροφορίας ἐπιγραφὴ ἐκ τῆς θεσσαλικῆς πόλεως Κορόπης κανονίζουσα τὰ κατὰ τὴν μαντείαν μαντείου τινὸς ἀγνώστου (Προβλ. SGDI, II σ. 94-95 καὶ Kekulé-Winnefeld, Bronzen aus Dodona σ. 39).

10. Ὁρθογωνία μολυβδίνη πλάξ ἔχουσα τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν ἀνέκαθεν ἀνώμαλον δηλ. πρὸ τῆς χαράξεως τῆς ἐπιγραφῆς. "Υψ. 0,05 δεξιὰ 0,062 μῆκ. 0,11. (Πίν. 27 β ἀριστερά).

Περὶ Πανπασίο αὐτοῦ
καὶ γενεᾶς καὶ γυναικό-
ς τίνι θεῶν εὐχόμενος
πράσοιμι ἀγαθάν.

Περὶ Πανπασίο. Τὸ ο==ου, ὅπερ ἀπαντᾷ κατωτέρῳ: αὐτοῦ, ὅπερ δηλοῖ δι τὸ δὲν εἶχεν ἐπιχρατήσει ἀκόμη ἡ δίφθογγος ον. Τὸ ω δύμως δηλοῦται διὰ τοῦ ο.

Εἰς τὸ πράσοιμι παραλείπεται τὸ δεύτερον σ.

Ο Πανπάσιος εἶναι πιθανῶς κύριον ὄνομα, μὲ θηλυκὸν Πανπασία (Προβλ. ἀρ. 11 κατωτέρῳ).

Ἡ ἀπόδοσις τοῦ γ ὡς σ δεικνύει δι τὸν ἐπιγραφὴ εἶναι εἰς ἀλφάρητον χαλκιδικόν.

Κατὰ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων ἀνήκει εἰς τὸν ε'. αἰῶνα.

11. Μολύβδινον ἔλασμα ψ. 0,013-0,019 μῆκ. 0,05.

Θεός τύχα ἀγαθά ἐπ-
ιστορεῖ Γλαυκίας τὸν Δία τὸ-
ν Νάϊον καὶ τὰν Διώναν πε-
ρὶ Πανπασίας ἥ ἐστι....
τε καὶ περὶ αυσκαία....

δ'. *ταῖῶνος.*

12. Μολύβδινον ἔλασμα ψ. 0,021 μῆκ. 0,06 (Εἰκ. 20).

ΒΑΡΟΔΑΜΟΝΤΥ

12 ΧΟΙΜΙΚΑ

ΒΡΙΤΑΝΤΒΧΝΔΝ

ΤΥΓΥΜΕΛΑΙΣΝ

16

ΑΞΕΑΒΑΝΕΙΑΝ

17

ΘΟΡΑΚΙΔΑΦVATER

ΘΕΑΡΙΔΑΙ

A

α) ΓΕΝΕΑΣΕΝΝΕΚΑ ΡΑΙΔΟΣ

19

β)

ΑΓΑΘΟΝ

22

ΓΒΡΙΤΑΜCVN

ΑΙΚΟ ΥΟΥΜΑΤΟΙ

Εἰκ. 20. Μολύβδιναι ἐπιγραφαι.

ἐ ἀποδαμῶν τύ-
χοιμί κα
ἐπὶ τὰν τέχναν

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΥ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΤΟΜΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΡΟΣ
ΔΙΕΤΟΜΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΡΟΣ